

Huddinge kommun

Huddinge kommun
servicecenter@huddinge.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tomtbergaskolan i Huddinge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huddinge kommun att senast **måndag den 21 augusti 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Huddinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Huddinge kommun ska vidta följande åtgärder

Extra studietid

Se till att erbjuda extra studietid, minst två timmar per vecka, för elever i årskurs 4-9. Den extra studietiden ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen och vara åtskild från övrig undervisning. Av huvudmannens redovisning ska framgå när och hur den extra studietiden erbjuds och anordnas (10 kap. 5 a § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser extra anpassningar, särskilt stöd, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2022:11601) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2023 inlett en tillsyn av Tomtbergaskolan i Huddinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tomtbergaskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero samt arbetet mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt lektionsobservationer mellan den 8 mars 2023 och 16 mars 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat Tomtbergaskolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, sammanställning av pågående extra anpassningar och åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Eleverna som går i årskurs 4-6 uppger i intervju att det finns extra studietid, vilket på skolan även benämns som läxhjälp eller lyxhjälp. Elever beskriver att elever som lärarna bedömer är i behov av extra studietid får det och att lärarna ger elever en biljett som de får visa upp för att kunna delta. Man får en biljett från läraren och då får man vara med, har man inte det får man gå hem. En elev säger att om man inte

är klar med något i ett ämne får man gå på lyxhjälpen. Man kan också gå dit om man varit sjuk och kommit efter, säger en elev. Man kan gå dit om man vill men man är inte tvungen, säger en elev.

Lärare som undervisar i årskurs 4-6 uppger i intervju att extra studietid erbjuds två gånger i veckan till de elever som är i behov av det. En lärare säger att endast de elever som har behov av det erbjuds läxhjälp. Läraren kan då ge eleven en biljett till läxhjälpen. Elever nekas inte läxhjälp men det ska kännas som en "speciell tid" så att det blir "kvalitetstid". Om en elev vill gå på läxhjälp nekas de inte att gå dit. En lärare uppger att elever i årskurs 6 erbjuds extra studietid ett tillfälle i veckan och endast 40 minuter.

Rektor uppger i intervju att skolan erbjuder extra studietid vid två tillfällen per vecka. Enligt rektor har eleverna i årskurs 6 möjlighet till extra studietid med en sammanlagd tid om 1 timme och 40 minuter per vecka.

Rättslig reglering

Eleverna i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet omfattar minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Den extra studietiden ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstid som varje elev i grundskolan har rätt till (10 kap. 5a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att Tomtbergaskolan inte erbjuder alla elever att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Utredningen visar att skolan erbjuder extra studietid vilket också är känt bland eleverna. Elever och lärare beskriver samtidigt att extra studietid endast erbjuds elever under vissa förutsättningar, exempelvis om man inte är klar med skolarbetet eller varit sjuk. Av utredningen framgår vidare att elever i årskurs 6 endast erbjuds mellan 40 minuter och 1 timme och 40 minuters extra studietid.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid intervju med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att extra anpassningar genomförs när lärarna bedömer att det finns en risk att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås. Elevhälsan uppger i intervju att lärarna ger extra anpassningar till elever som befaras inte uppnå betygskriterierna. Om extra anpassningar inte skulle vara tillräckligt för eleven kontaktas speciallärare och specialpedagog som anmäler till rektor som beslutar att utredning om elevs behov av särskilt stöd startar.

Lärarna anmäler elevers behov av särskilt stöd och utredning om elevs behov av särskilt stöd görs. Lärare, representanter för elevhälsan samt rektor uppger att det alltid startas en utredning om elevens behov av särskilt stöd i de fall då de ser att extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska uppnå de kriterier som minst ska uppfyllas. Rektor beslutar om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. I de fem åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering. Eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga när åtgärdsprogrammen utarbetas. Överklagandehänvisning finns.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 3 kap. 7 § skollagen, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av Tomtbergaskolans läsårsplan mot diskriminering, trakasserier och mot kränkande behandlingar. Av planen för läsåret 2022-2023 framgår att huvudmannen upprättat en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Av planen och i intervjuer med lärare och rektor framgår att eleverna är delaktiga i arbetet mot kränkande behandling. Elever, lärarna, elevhälsa och rektor uppger att alla vuxna på skolan ingriper och agerar vid kränkande behandling. Rektor, lärare och elevhälsan uppger vid intervju att kränkningar uppmärksammas, anmäls, utreds och att åtgärder vidtas.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna känner sig trygga på skolan. Ett förebyggande arbete som pågår är att eleverna går trygghetsvandring, otrygga platser märks ut på en karta. Lärarna som är rastvakter placerar ut sig och bär röda jackor, reflexband och väst för att de ska synas. Personalen har utbildning i medling.

Skolinspektionen har också tagit del av Tomtbergaskolans arbete kring att skapa studiero. I intervjuer med elever, lärare och rektor framgår hur skolan arbetar med att skapa studiero. Lärare och rektor uppger att de arbetar med olika ljudnivåer. Skolan är möblerad för att skapa tysta rum. Eleverna har fått vara med och påverka hur studieron ska vara på aktuell lektion. Om studieron brister finns en åtgärdstrappa.

Skolinspektionen har även tagit del av Tomtbergaskolans ordningsregler med en redogörelse över arbetet kring ordningsreglerna. I intervju med elever framkommer att de känner till ordningsreglerna. Eleverna beskriver att de har fått vara med och påverka ordningsreglerna i klassråd och elevråd.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska även utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschef Fredrika Brickman.

Utredare Marie Bäcklinder Setterlund har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johanna Olsson medverkat.